Oponentský posudek

Právní úprava ochrany před chemickými látkami

Diplomantka: Zuzana Tychtlová

Autorka si pro svou diplomovou práci zvolila velmi zajímavou a aktuální problematiku. Chemické látky – běžná a nepostradatelná součást našeho života – představují v současné době jeden z nejvýznamnějších zdrojů ohrožení lidského zdraví a životního prostředí. Problémem jsou přitom nejen nebezpečné vlastnosti řady látek, ale také naše omezené znalosti o účincích (zejména dlouhodobých) mnohých z nich. Tak jako u jiných zdrojů ohrožení životního prostředí, hraje právo i v regulaci nakládání s chemickými látkami zásadní roli. Hledání rovnováhy mezi zájmy ekonomickými a environmentálními je však i zde velice obtížné.

Přes obecný název se práce zabývá především právní úpravou nakládání s chemickými látkami na komunitární úrovni, a to konkrétně tzv. nařízením REACH. Je to do značné míry pochopitelné, neboť tímto předpisem dochází ke zcela zásadní proměně komunitárního „chemického" práva s významnými dopady pro všechny členské státy, tedy i Českou republiku. Práce se člení na úvod, který je zaměřen na věcné aspekty problematiky, a čtyři kapitoly věnované postupně vývoji právní úpravy nakládání s chemickými látkami, nové chemické politice Evropské unie, nařízení REACH a kompatibilitě českého práva s tímto nařízením. Celkově autorka prokázala dobrou znalost problematiky, práci lze však vytknout i některé nedostatky, a to jak z hlediska formálního, tak obsahového.

Prvním nedostatkem z hlediska formálního je dle mého názoru práce se zkratkami. Chybí jejich seznam, u prací obdobného typu obvyklý, navíc autorka neuvádí názvy (zpravidla anglické), z nichž jsou zkratky odvozeny, ani v textu práce. Lze vytknout i některé chyby, jež bylo bezpochyby možné odstranit v rámci závěrečné korektury (např. „konference OSN o *hospodářství* a rozvoji v Rio de Janeiru", str. 62), chybné používání pojmu „evropská Rada" pro Radu EU (str. 24) či poněkud matoucí překládání pojmu *authorisation* dle nařízení REACH v některých případech jako „povolování", v jiných jako „autorizace" (v jednom případě dokonce „schvalování", str. 32). Pro případné další práce bych také doporučila vysvětlit používané vědecké pojmy (např. endokrinní disruptory) v poznámce pod čarou (u čtenářů se předpokládají znalosti z oblasti právních, nikoli přírodních věd) a věnovat více pozornosti grafické úpravě (např. zvýraznění určitých pojmů).

Co se týká obsahu, základní nedostatek spatřuji v převládajícím popisném charakteru práce, resp. v nepoměru mezi pozorností věnovanou popisu vývoje nové komunitární právní úpravy na jedné straně a analýze jejího obsahu na straně druhé (za analýzu přitom nepovažuji pouhý opis jednotlivých ustanovení nařízení REACH). Lze mít i některé konkrétní připomínky, například uvedení Bergenské deklarace týkající se ochrany Severního moře v části věnované globálním nástrojům, nedostatečné vysvětlení rozdílu mezi „existujícími" a „novými" chemickými látkami v části věnované komunitární právní úpravě před přijetím nařízení REACH (včetně absence jakékoliv zmínky o nařízení Rady (EHS) č. 793/93 o hodnocení a kontrole existujících látek) či prohlášení, že *„REACH...neupravuje...*[látky], *které se dovážejí nebo vyrábějí v malých množstvích"* (str. 36; ve skutečnosti se v takových případech pouze neuplatní některá ustanovení nařízení REACH, např. povinnost registrace).

Přes všechny uvedené nedostatky je třeba ocenit autorčinu odvahu ve volbě tématu a snahu vypořádat se s ním přehledným a srozumitelným způsobem. Vzhledem k tomu, že se jedná o jednu z prvních prací na téma nové komunitární chemické legislativy, autorka měla omezenou možnost ve výběru pramenů, nemluvě o skutečnosti, že pochopitelně zcela chybí jakákoliv praktická zkušenost s její aplikací. S ohledem na vše výše uvedené proto považuji oponovanou práci za vyhovující a **doporučuji** ji k ústní obhajobě. V jejím rámci by se autorka měla zaměřit na následující témata:

1. Jaký základní nástroj používá nařízení REACH ve snaze snížit náklady chemického průmyslu a omezit zkoušky na obratlovcích? Jaké povinnosti mají v souvislosti s tím účastníci fóra o látce?
2. Vyhodnocení významu tzv. komitologického postupu v nové právní úpravě nakládání s chemickými látkami dle nařízení REACH.

V Praze, dne 10. ledna 2008

JUDr. Karolina Žákovská, Ph.D.